

Restaurálási dokumentáció

A Pannonhalmi Bencés Kongregáció felkérésére a következő munkát végeztük.

A restaurált dokumentum:

Kolligátum:

1. *Seneca, Lucius Annaeus:* In hoc opere contenta, Ludus L. Annaei Senecae De morte Claudij Caesaris: nuper in Germania re[per]tus cum scholijs Beati Rhenani.
2. *Synesius Cyrenensis:* De laudibus Caluitij, Ioane Phrea Britanno interprete, cu scholijs Beati Rhenani.
3. *Erasmi Roterodami:* Moriae Encomium, cum commentariis Gerardi Listrij, trium linguarum periti

Kiadási adatok: [Basel] Basileae: [Froben, Johann] in Aedibus Ioannis Frobenii, [1515] mense martio anno M. D. XV.. - [116] fol. ; 4° (20 cm)

Jelzete: 123 I 11/1-3

A dokumentum állapota restaurálás előtt:

Kötés: Barnára festett puha táblájú pergamen kötés. A tábláknak nincs kantnija (pereme), bár egykor arcnál köröm is lehetett a kötésen, aminek csak a hajtásnyoma maradt meg. A pergamen nedvességtől vetemedett, az előtábla már nem ér el a könyvtest arcáig. A felszínén ismeretlen eredetű fehér foltok vannak, valamint egy korábbi hajtás nyoma, ami keresztben végighúzódik az egész kötésen. A pergamen gyűrött, kopott, a gerincen és a sarkakon hiányos. A három dupla bőrborda a kötés nyílásán van átfűzve, az alsó bordánál a befűzés helyén a pergamen beszakadt. Arcnál két pár bőr kötőszalagja volt, ezeknek csak a végeik maradtak meg a tábla és az előzék között. A kötékek vége különleges formájúra vágott (lásd 'Fotódokumentáció Restaurálás közben').

Könyvtest: A gerinckasírozások kódextöredékek, nyílásban töröttek, gyengék. Előzékei egy levélpárból és egy szóló lapból állnak, a tükör áthajtva a levélpáron. A tükröket egyenetlenül ragasztották a táblákra, a kiragasztáskor kapott nedvesség már akkor deformálta a kötéspergament. Az előzékek csak néhol ragadnak a táblához, egészükben gyengék és hullámosak. A könyvtestet lábtól és arctól vízkár érte, az első előzékek és ívek sarkai penészesek, a papír nagyon meggyengült, mállik, enyvezőanyaga kiázott, a sarkak hiányoznak. A könyvtest belsejében is vannak vízfoltok, az utolsó ívek pedig a szövegtükör közepén penészfoltosak. Az utolsó oldal nagyon szennyezett, elszíneződött, feltehetően sokáig borítás nélkül volt. A lapok általában szennyezettek, poros tapintásúak, változó mértékben elbarnultak. Kötet szerzte vasgallusz tintás bejegyzések, széleik részben levágva, ami arra utal, hogy volt már egy korábbi kötése is.

Elvégzett beavatkozások:

- A könyvtest kiemelése a kötésből, gerinckasírozás lefejtése
- A gerinckasírozó pergamenek tisztítása, simítása
- A pergamen párasítása, simítása, hiányok pótlása öntött- és japán papírral
- Új bőr kötőszalagok készítése az eredeti nyomán
- A könyvtest lapokra bontása, száraz tisztítása
- A lapok mosása, kiegészítés papíröntéssel és kézi bepótlással , a gyenge lapok és területek utánenyvezése
- Az előzéktükrök megkasírozása hátoldalon vékony japán papírral
- A könyvtest fűzése új dupla bőrbordákra, mert az eredetiek nyílásban gyengének bizonyultak
- Új gerinckasírozás készítése vastag japán papírból (enyv, keményítő)
- A kötéspergamen párasítása, simítása, kiegészítése
- Új bőr kötőszalagok készítése analógiás alapon
- A kötés és a könyvtest összeépítése, előzékek kiragasztása (keményítő)
- Pormentes tároló doboz készítése

Melléklet: gerinckasírozó pergamen csíkok, eredeti bőrbordák

Felhasznált anyagok:

- száraz tisztítás: mikroszálás kendő
- japán papír: kozo, Paper Nao, Japico
- öntőpép összetétele: 'Fabriano Ingres avorio' beőrölt rostjai és a Hámori Papírmalom alfa-cellulóz rostjai
- merített papír: Gangolf Ulbricht, Berlin
- bőr: növényi cserzésű kecskebőr, EcoLeather
- ragasztók: metilcellulóz (Thylose MH300, Gabi Kleindorfer), rizskeményítő (Gabi Kleindorfer), bőrenyv (Pannon Color)
- utánenyvezés: metilcellulóz (Thylose MH300) 2%
- tároló doboz: kraft papír 350 g/m² (Panton)

Szentendre, 2019. október 18.

Fehrentheil Henriette

FEHRENTHEIL ÉVA HENRIETTE e.v.
Kisadózó
2000 Szentendre, Alkotmány utca 14
Adószám: 66654294-1-33